

Εξέταση και Αξιολόγηση του Καινοτόμου Πιλοτικού Προγράμματος για το Τραγούδι

Συνοπτική έκθεση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν

Σκοπός/Ερευνητικά ερωτήματα/ Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος

Εισαγωγή καινοτομίας στη μουσική εκπαίδευση, Ταυτότητα του σχολείου, Γενικά χαρακτηριστικά του σχολείου, Πληθυσμός και γενικά χαρακτηριστικά του μαθητικού δυναμικού, Κοινωνικά και Πολιτισμικά χαρακτηριστικά των μαθητών και του σχολείου, Σχολικός χώρος, Υλικοτεχνική Υποδομή και Οικονομικοί Πόροι, Υποστήριξη και Ανάπτυξη του προγράμματος από τη Διεύθυνση και τον Σύνδεσμο Γονέων.

Η Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης έχει θέσει την διασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης διδασκαλίας ως έναν από τους πρώτιστους στόχους του στρατηγικού της σχεδιασμού. Για τις ανάγκες του στόχου αυτού προγραμματίστηκαν ποικίλες σύγχρονες και καινοτόμες δράσεις, με μια από αυτές να αφορά την αναβάθμιση της ποιότητας της μουσικής εκπαίδευσης των μαθητών και την ενασχόληση τους με την «ποιοτική» μουσική.

Συγκεκριμένα, σχεδιάστηκε για την σχολική χρονιά 2016-2017, ένα μουσικό-παιδαγωγικό πρόγραμμα με έμφαση στο τραγούδι και την χορωδιακή μουσική. Το πρόγραμμα στοχεύει αφενός στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των μαθητών και την ενασχόληση τους με αυτές, και αφετέρου στην επιμόρφωση των καθηγητών μουσικής με στόχο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας οι οποίοι περιγράφουν την ποιοτική διδασκαλία του τραγουδιού. Πριν την επέκταση του προγράμματος σε Παγκύπρια βάση, κρίθηκε αναγκαίο όπως προηγηθεί η πιλοτική εφαρμογή του σε ένα σχολείο της Λευκωσίας.

Το καινοτόμο αυτό μουσικό-παιδαγωγικό πιλοτικό πρόγραμμα έλαβε χώρα κατά την φετινή σχολική χρονιά 2016-2017, στο Γυμνάσιο Αγίου Δομετίου στη Λευκωσία, με καθηγήτρια μουσικής την κυρία Αλεξία Παφίτη και μαέστρο τον κύριο Ιάκο Δημητρίου. Ένα μικρό σχολείο, 160 μαθητών, που βρίσκεται δυτικά της πόλης της Λευκωσίας στην Ακριτική περιοχή του Αγίου Δομετίου, σε απόσταση αναπνοής από τα κατεχόμενα εδάφη μας. Ένα σχολείο με μακρά παράδοση το οποίο ιδρύθηκε το 1981.

Παρατηρώντας το γεγονός ότι ένα σημαντικό ποσοστό των μαθητών του σχολείου, γύρω στο 32%, προέρχεται από χαμηλό κοινωνικό-οικονομικό υπόβαθρο, θεωρήθηκε ότι το πρόγραμμα αυτό θα παρέχει σε όσο το δυνατόν

περισσότερους μαθητές την δυνατότητα ενασχόλησης με τις καλές τέχνες, βελτιώνοντας έτσι τις δεξιότητες τους και βοηθώντας στην εξέλιξη τους σε καλλιεργημένους μελλοντικούς πολίτες, αυξάνοντας ταυτόχρονα τις πιθανότητες παραμονής τους μακριά από παρεκκλίνουσες συμπεριφορές.

Επιπρόσθετα, παρέχεται η ευκαιρία στο σχολείο να προάγει μέσω του προγράμματος τους 3 στόχους της φετινής χρονιάς, δηλαδή την ποιοτική εφαρμογή των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας (Στόχος 1), την προσφορά δραστηριοτήτων μέσω των οποίων οι μαθητές θα αναπτύξουν στάσεις και συμπεριφορές που προάγουν την ισότητα και τον σεβασμό σε ένα κοινωνικό σύνολο (Στόχος 2) και τέλος την αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου της Ευρώπης (Στόχος 3).

Μέθοδος εργασίας (διαδικασία καινοτομίας, εφαρμογή της και άλλα)

Για την επίτευξη του καινοτόμου αυτού πιλοτικού μουσικό-παιδαγωγικού προγράμματος οι δοκιμές/πρόβες της Χορωδίας του Σχολείου πραγματοποιήθηκαν σε απογευματινό χρόνο μέχρι τις 15:00, δύο φορές την εβδομάδα και όχι κατά την διάρκεια των διαλλειμάτων όπως συνήθως. Οι πρόβες διεξάγονταν από τον καθηγητή μουσικής του σχολείου, και ένα μαέστρο ειδικό σε θέματα διεύθυνσης χορωδίας. Ο καθηγητής της μουσικής τύγχανε επίσης επιμόρφωσης από τον μαέστρο σε θέματα διεύθυνσης χορωδίας.

Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2016-2017 έγινε ενημέρωση όλων των μαθητών του σχολείου για το πιλοτικό πρόγραμμα από την καθηγήτρια μουσικής κυρία Αλεξία Παφίτη. Δικαίωμα συμμετοχής στο πιλοτικό αυτό πρόγραμμα είχαν **όλα** τα παιδιά του σχολείου ανεξαρτήτως μουσικής παιδείας. Στη συνέχεια έγινε ακρόαση με την συμμετοχή όλων των παιδιών που επιθυμούσαν συμμετοχή στο πιλοτικό πρόγραμμα. Στο σύνολο ενδιαφέρθηκαν και συμμετείχαν γύρω στους 43 μαθητές, ανάμεσα τους και μια μαθήτρια της Β τάξης της ειδικής μονάδας, που τρέφει απεριόριστη αγάπη για το τραγούδι και την μουσική. Ενδιαφέρον συμμετοχής επέδειξαν αρκετοί ακόμα μαθητές αλλά τα πολλά ιδιαίτερα απογευματινά μαθήματα τους καθιστούσαν αδύνατη την συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

Σε σύντομο χρονικό διάστημα εξασφαλίστηκε η συγκατάθεση των Γονέων/Κηδεμόνων των συμμετεχόντων μαθητών και στις 13 Οκτωβρίου 2016 πραγματοποιήθηκε το απόγευμα ενημερωτική συνάντηση της ΕΜΕ Μουσικής κυρίας Γεωργίας Νεοφύτου με την καθηγήτρια μουσικής του σχολείου κυρία Αλεξία Παφίτη και τους Γονείς/Κηδεμόνες των συμμετεχόντων μαθητών.

Η άρτια συνεργασία της Διεύθυνσης του Σχολείου, των Γονέων/Κηδεμόνων, του Συνδέσμου Γονέων και της ΕΜΕ Μουσικής κυρίας Γεωργίας Νεοφύτου με τους

εκπαιδευτές του πιλοτικού προγράμματος ήταν βασικός αρωγός της προσπάθειας αυτής.

Οι μέρες που καθοριστήκαν για τις απογευματινές πρόβες, κατόπιν συνεννόησης με τους μαθητές, τον μαέστρο και την καθηγήτρια μουσικής ήταν η Δεύτερα και η Παρασκευή μεταξύ 13:45 - 15:00. Η έναρξη του προγράμματος έγινε στις 3 Οκτωβρίου 2016, με έξι συναντήσεις της καθηγήτριας μουσικής με τον μαέστρο. Σε αυτές τις έξι συναντήσεις έγινε επιμόρφωση της καθηγήτριας σε εξειδικευμένα θέματα διεύθυνσης χορωδίας. Κατά την διάρκεια επίσης των έξι συναντήσεων αποφασίστηκε η πορεία που θα ακολουθηθεί, το ρεπερτόριο και οι μελλοντικές δραστηριότητες της χορωδίας του πιλοτικού προγράμματος. Στις 24 Οκτώβριου 2016 ξεκίνησαν κανονικά οι πρόβες με την συμμετοχή των μαθητών, με σκοπό την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους, και απώτερο στόχο την αναβάθμιση της χορωδίας του σχολείου, και την δραστηριοποίηση της εντός και εκτός του σχολικού χώρου.

Επεξεργασία δεδομένων/ Ευρήματα/Ποιοτικά αποτελέσματα- περιγραφικά (παράγοντες που διευκόλυναν τη διαδικασία, δυνατά σημεία του προγράμματος, κλπ. κύριες αδυναμίες, εμπόδια)

Παρά το γεγονός ότι η υλοποίηση του καινοτόμου αυτού πιλοτικού προγράμματος έγινε σε απογευματινό χρόνο εντούτοις οι πρόβες της Χορωδίας του Σχολείου ήταν γεμάτες με αισιοδοξία, θετικότητα και πολλή όρεξη για δουλειά τόσο από τους εκπαιδευτές όσο και από τους μαθητές.

Ο απογευματινός χρόνος σήμαινε ποιοτική δουλειά σε βάθος σε όλους τους τομείς. Λειτουργώντας πλέον εκτός του κανονικού σχολικού χρόνου βοήθησε σημαντικά στο έργο αυτό. Δεν υπήρχαν πλέον εμπόδια στην ομαλή λειτουργία της πρόβας της χορωδίας, αλλά ούτε και η πίεση της λήξης του χρόνου του διαλείμματος. Απουσίαζε επίσης το φαινόμενο οι μαθητές της χορωδίας να έπρεπε πολλές φορές να απουσιάσουν από την πρόβα καθώς καθηγητές άλλων ειδικοτήτων τους ζητούσαν για να τους προετοιμάσουν για διάφορους διαγωνισμούς στους οποίους θα συμμετείχαν. Αυτό έκανε την δουλειά των εκπαιδευτών πιο εύκολη και στρωτή.

Από τις 24 Οκτωβρίου οι μαθητές θα έπρεπε να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα. Ο απογευματινός χρόνος σήμαινε ότι όσον αφορά το πρώτο στάδιο της μεθόδου που θα ακολουθείτο, δηλαδή της σωστής προθέρμανσης της φωνής των μαθητών, θα υπήρχε περισσότερος χρόνος στην διάθεση των εκπαιδευτών. Η σωστή προθέρμανση αποτελεί σημαντικό παράγοντα της επιτυχίας της χορωδίας και κάτι που ήταν αδύνατον να υλοποιηθεί στον χρόνο των διαλειμμάτων όπου αναγκαστικά γινόταν πολύ λίγη προθέρμανση ή και καθόλου στην προσπάθεια να προλάβει ο εκπαιδευτικός την διδασκαλία όλων των κομματιών/τραγουδιών.

Οι μαθητές κάτω από της οδηγίες της καθηγήτριας της μουσικής έκαναν στις 13:45 είκοσι λεπτά προθέρμανση της φωνής τους. Κατά την διάρκεια της προθέρμανσης οι μαθητές έπρεπε να μάθουν και να αφομοιώσουν σιγά σιγά, σε *όρθια στάση*, να χρησιμοποιούν σωστά την 'μάσκα' του προσώπου και τις σωστές διαφραγματικές αναπνοές. Επίσης την στήριξη του διαφράγματος και την σωστή στάση σώματος για να μπορεί να λειτουργήσει σωστά ο φωνητικός μηχανισμός. Όλα αυτά έχοντας καλή αναπνοή, *όρθια* την πλάτη και αφήνοντας ελεύθερους χώρους στο σώμα για να λειτουργήσει σωστά η φωνή και να αλληλοεπιδράσει με το ίδιο το σώμα.

Η σωστή προθέρμανση της φωνής σημαίνει ότι οι μαθητές θα δυνάμωναν το διάφραγμα τους με την πάροδο του χρόνου, με αποτέλεσμα τον ορθοτονισμό, τον 'γεμάτο και στρογγυλό' ήχο και τις 'δεμένες φωνές'. Αποτέλεσμα ήταν να αποτυπωθεί στο μυαλό των μαθητών ότι μια καλή και εποικοδομητική πρόβα απαιτεί να έχει προηγηθεί πρώτα μια σωστή προθέρμανση της φωνής τους.

Μετά την προθέρμανση, στις 14:05 ξεκινούσε η πρόβα, με την συνοδεία στο πιάνο του μαέστρου Ιάκου Δημήτριου. Το αντικείμενο του **δεύτερου σταδίου** ήταν οι μαθητές να μάθουν να λειτουργούν σαν ομάδα, στοχεύοντας σιγά σιγά στο 'τιθάσσευμα' και το δέσιμο των φωνών τους καθώς και την σωστή άρθρωση. Διδάχθηκαν ότι η ερμηνεία και το 'φραζάρισμα' (σωστές και αλυσιδωτές αναπνοές) καθορίζει την αναπνευστική τους συμπεριφορά και μέσα από την ερμηνεία τους πρέπει να μεταδώσουν τις μουσικές ιδέες και σκέψεις στο κοινό.

Το αρχικό ρεπερτόριο που επιλέγηκε ήταν απλό και μονοφωνικό με σκοπό την επίτευξη όλων αυτών των στόχων. Ταυτόχρονα η εκπαιδευτικός προσπαθούσε σταδιακά να αφομοιώσει και να εφαρμόσει στην πράξη τα όσα διδάχθηκε από τον μαέστρο κατά την διάρκεια της επιμόρφωσης των προηγούμενων έξι συναντήσεων.

Αντικείμενο του **τρίτου σταδίου** ήταν ο διαχωρισμός των μαθητών σε διαφορετικές φωνές και η ποικιλία και η πολυφωνικότητα του ρεπερτορίου. Οι μαθητές διδάχθηκαν την σημασία της κάθε φωνής και τον ρόλο που έχει να διαδραματίσει σε μια χορωδία. Αντικείμενο πρακτικής διδασκαλίας ήταν επίσης το γεγονός ότι η πρώτη φωνή ως επί το πλείστον έχει την κύρια μελωδία. Δεύτερες και τρίτες φωνές αποσκοπούν στο να 'γεμίζουν τον ήχο', παρέχοντας την 'αρμονία', η οποία και προσφέρει στην χορωδία ολοκληρωμένο και πλούσιο ήχο. Η 'αρμονία' παρομοιάζεται σαν το κερασάκι στην τούρτα! Γεμίζει και 'ολοκληρώνει' την συγχορδία δίνοντας διάσταση στον ήχο της χορωδίας. Αποτέλεσμα της μείξης των διαφόρων αυτών φωνών είναι η δημιουργία μιας ολοκληρωμένης ομάδας! Χαρακτηριστικό παράδειγμα μια ποδοσφαιρική ομάδα. Για να κερδηθεί ένας ποδοσφαιρικός αγώνας επιβάλλεται η συνεργασία όλων των παικτών επιθετικών και αμυντικών. Ο κάθε ένας έχει τον ρόλο του μέσα στο

παιχνίδι και η σωστή συνεργασία όλων συνήθως οδηγεί στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Αντικείμενο του **τέταρτου σταδίου** ήταν η απόκτηση από τους μαθητές της σωστής νοοτροπίας που θα πρέπει να έχει μια πρόβα χορωδίας με πολυφωνικό ρεπερτόριο όπου και οι 3 φωνές δουλεύονται στην ίδια αίθουσα. Η κάθε μια από τις φωνές θα έπρεπε να αναμένει ήσυχα και υπομονετικά την πρόβα της άλλης. Το συγκεκριμένο εγχείρημα χρειάστηκε χρόνο για να αφομοιωθεί αρχικά με την αισθητή μείωση τυχόν ομιλιών στην πορεία του προγράμματος και την πλήρη εξάλειψη τους στο τέλος. Το συνολικό αποτέλεσμα της μίξης και των 3 φωνών στις πρόβες ήταν για τους μαθητές μια καινούργια εμπειρία η οποία τους ενθουσίασε και με την πάροδο του χρόνου είχε καταπληκτικά αποτελέσματα!

Η πρώτη παρουσίαση της δουλειάς που γινόταν στο πιλοτικό πρόγραμμα έγινε δειλά - δειλά στην Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση του σχολείου. Η καλή εμφάνιση της χορωδίας δημιούργησε αίσθηση στους παρευρισκόμενους και απέσπασε κολακευτικά σχόλια. Ακολούθησαν στη συνέχεια και άλλες ενδοσχολικές αλλά και εξωσχολικές εκδηλώσεις (εκδήλωση στο Δημαρχείο Αγίου Δομετίου καθώς και παρουσία στο τσάι του Συνδέσμου Γονέων) με πιο δύσκολο και απαιτητικό ρεπερτόριο. Το ρεπερτόριο που επιλέγηκε αποσκοπούσε στην προώθηση και εμπέδωση μηνυμάτων συναδέλφωσης, πολυπολιτισμικότητας και αντιρατσισμού, ιδέες οι οποίες έτυχαν διδασκαλίας και στο μάθημα μουσικής.

Η κοινότητα του Αγίου Δομετίου, στην οποία βρίσκεται το σχολείο μας και κατοικούν πολλοί από τους μαθητές μας, αποτελείται από ανθρώπους διαφορετικών εθνικοτήτων κάνοντας την έτσι τον ιδανικό χώρο για καλλιέργεια της ισότητας, του σεβασμού και της ανοχής στην διαφορετικότητα.

Κατά την διάρκεια του προγράμματος, κυρίως στα αρχικά στάδια, διάφοροι εξωγενείς παράγοντες, παραδείγματος χάριν η αλλαγή ώρας των απογευματινών ιδιαιτέρων μαθημάτων των μαθητών, ανάγκασαν πέντε μαθητές να εγκαταλείψουν το πρόγραμμα. Στη συνέχεια λόγω κούρασης αλλά και της απαιτητικότητας του προγράμματος τρεις ακόμα μαθητές κατόπιν προηγούμενης συζήτησης με την καθηγήτρια μουσικής το εγκατέλειψαν. Παρέμειναν έτσι 35 μαθητές μέχρι το τέλος του προγράμματος.

Η κούραση, μετά από ένα δύσκολο ημερήσιο πρόγραμμα, ήταν ένα σημαντικό πρόβλημα που έπρεπε σιγά σιγά να ξεπεράσουν οι μαθητές κατά την διάρκεια της πρόβας. Όσο προχωρούσαν οι πρόβες, τόσο δυνάμωνε το διάφραγμα τους και μπορούσαν πλέον να τραγουδούν χωρίς ιδιαίτερη σωματική πίεση, αποκτώντας αυτοπεποίθηση και απολαμβάνοντας πλέον την διαδικασία του τραγουδιού. Αυτό συνεισέφερε στην μείωση της συνολικής σωματικής και ψυχικής κούρασης.

Όπως προαναφέρθηκε, μεταξύ 3-24 Οκτώβριου 2016 πραγματοποιήθηκαν αρχικά έξη επιμορφωτικές συναντήσεις της καθηγήτριας μουσικής και του μαέστρου. Στην συνέχεια όμως εμφανίστηκαν προβλήματα με την περαιτέρω επιμόρφωση της καθηγήτριας μουσικής λόγω έλλειψης χρόνου. Λόγω των διακοπών των Χριστουγέννων του Πάσχα αλλά και διαφόρων σχολικών αργιών, όλες οι πρόβες ήταν πολύτιμες. Οι μαθητές έπρεπε επίσης να παραμείνουν σε εκγρήγορση. Όλα αυτά στην συνέχεια δεν επέτρεψαν την περαιτέρω επιμόρφωση της καθηγήτριας μουσικής.

Βασικές προϋποθέσεις για την επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος ήταν η αγάπη των μαθητών προς την μουσική, το μάθημα μουσικής και το τραγούδι. Ο απογευματινός χρόνος σήμαινε ότι οι μαθητές συμμετείχαν στις πρόβες **εθελοντικά**. Μια άλλη βασική προϋπόθεση επιτυχίας ήταν η αγάπη και ο σεβασμός που πρέπει να τρέφει ο εκπαιδευτικός για το μάθημα που διδάσκει, όπως και η ανθρώπινη και φιλική αντιμετώπιση προς τους μαθητές. Η αγάπη αυτή επιδρά ευεργετικά στους μαθητές ωθώντας τους να πετύχουν τα ακόλουθα:

- ✓ να βελτιώσουν την απόδοση τους
- ✓ να έχουν πειθαρχία και να είναι υπάκουοι
- ✓ να έχουν σεβασμό
- ✓ να κοινωνικοποιηθούν ευκολότερα
- ✓ να είναι συνεργάσιμοι.

Στόχος του καθηγητή πρέπει να είναι η καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας και σωστής επικοινωνίας με τους μαθητές του μέσα στην τάξη αλλά και το σχολικό χώρο γενικότερα.

Με την καλλιέργεια του πνεύματος αυτού ο εκπαιδευτικός μπορεί

- ✓ να γνωρίσει την ψυχική ιδιομορφία των μαθητών του
- ✓ να γεμίσει την ψυχή τους με τις αρετές της εργατικότητας και της αυτοβελτίωσης
- ✓ να καλλιεργήσει διάφορες ψυχικές και ηθικές δυνάμεις (υπομονή, επιμονή, ενθουσιασμό, θάρρος, αισιοδοξία).

Ο συγγραφέας Νίκος Ν. Καζαντζάκης υποστήριζε ότι «ιδανικός δάσκαλος είναι εκείνος που γίνεται γέφυρα για να περάσει αντίπερα ο μαθητής του. Κι όταν πια του διευκολύνει το πέρασμα, αφήνεται χαρούμενα να γκρεμιστεί, ενθαρρύνοντας το μαθητή του να φτιάξει δικές του γέφυρες.»

Η συνεργασία μεταξύ της καθηγήτριας μουσικής, του μαέστρου, της Διεύθυνσης του σχολείου, των Γονέων/Κηδεμόνων, του Συνδέσμου Γονέων και της ΕΜΕ Μουσικής κυρίας Γεωργίας Νεοφύτου ήταν ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που οδήγησαν στην διεκπεραίωση με επιτυχία του προγράμματος.

Συζήτηση: προστιθέμενη αξία, προτάσεις που προκύπτουν ή εναλλακτικές προτάσεις για την καλύτερη εφαρμογή και βελτίωση του προγράμματος, γενίκευση των δράσεων, οφέλη που αποκόμισαν ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές από την συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, γενική αποτίμηση της εμπειρίας συμμετοχής τους στο πρόγραμμα, η απόκτηση γνώσεων που απόκτησε ο καθηγητής μουσικής που θα τον βοηθήσουν στη μελλοντική του πορεία.

Το πιλοτικό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με επιτυχία στις 13 Μαΐου 2017 με την παρουσίαση της χορωδίας στο φιλανθρωπικό τσάι του Συνδέσμου Γονέων. Όπως διαφάνηκε αναλυτικά και πιο πάνω, οι μαθητές του σχολείου αποκόμισαν πολλαπλά οφέλη από την συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Οι μαθητές ανακάλυψαν την φωνή τους, βελτίωσαν τις δεξιότητες τους, και ενασχολήθηκαν με την «ποιοτική» μουσική εκτελώντας ποικίλο και πολυφωνικό ρεπερτόριο.

Το σχολείο έγινε δέκτης θετικών σχολίων από τις εξωσχολικές παρουσίες της χορωδίας και επιπρόσθετα δόθηκε η ευκαιρία προαγωγής μέσω του προγράμματος αυτού των τριών στόχων της φετινής χρονιάς.

Η καθηγήτρια μουσικής έλαβε ποιοτική επιμόρφωση στο θέμα διεύθυνσης χορωδίας, σε περιορισμένη κλίμακα δυστυχώς, λόγω έλλειψης διαθέσιμου χρόνου. Η επιμόρφωση αυτή θα χρησιμεύσει στο μέλλον στη σωστή και πιο επικοινωνητική διεύθυνση της χορωδίας και της διδασκαλίας τραγουδιού στα μαθήματα μουσικής.

Η επέκταση και καθιέρωση του προγράμματος αυτού και στα υπόλοιπα σχολεία θα συμβάλει στην ποιοτική αναβάθμιση του θεσμού της χορωδίας στο Δημόσιο Σχολείο αλλά και της περαιτέρω μουσικής καλλιέργειας των μαθητών. Η όσο το δυνατόν καλύτερη επιμόρφωση του καθηγητή μουσικής στο θέμα της Διεύθυνσης Χορωδίας θα βοηθήσει επίσης σημαντικά τόσο στην επιτυχία των πιο πάνω σκοπών αλλά και στην δική του κατάρτιση.

Σχόλια μαθητών που συμμετείχαν στο πιλοτικό πρόγραμμα

«Εγώ προσωπικά είχα μια τέλεια εμπειρία με το Πιλοτικό πρόγραμμα επειδή είχαμε τους κατάλληλους τραγουδιστές αλλά και τους κατάλληλους καθηγητές! Νιώθω πολύ ωραία με το τελικό αποτέλεσμα και θα ήθελα να ξαναέχω μια εμπειρία σαν κι αυτή! Τα θετικά που μπορώ να αναφέρω είναι ότι τα καταφέραμε με οποιαδήποτε δυσκολία βρίσκαμε μπροστά μας και πάντα ήμασταν θετικοί! Ακόμα ένα θετικό είναι ότι δεν μπορώ να βρω κάτι αρνητικό! Επίσης το πιλοτικό, μου βελτίωσε τη φωνή μου και μου έδωσε πολλές

γνώσεις για το τραγούδι και το πώς να τραγουδώ καλύτερα! Αυτές ήταν οι δικές μου εντυπώσεις από την εμπειρία μου με το πιλοτικό πρόγραμμα! **(Μιχάλης Καραμιχάλης Β3)**

« Μόνο χαρούμενες στιγμές θυμάμαι από την συμμετοχή μου στο πιλοτικό πρόγραμμα του γυμνάσιου Αγίου Δομετίου. Αυτές οι δυο φορές που μέναμε το απόγευμα λειτουργούσαν για εμένα σαν ένα μουσικό διάλλειμα, γεμάτο χαμόγελο, θετικότητα και αισιοδοξία. Κάθε δευτέρα και παρασκευή, μετά το σχόλασμα, είχαμε την ευκαιρία να χαλαρώσουμε, να ξεφύγουμε από την δύσκολη καθημερινότητα μας και να ασχοληθούμε με κάτι δημιουργικό. Το πιλοτικό πρόγραμμα ήτανε ένα 'σχολείο' για εμάς. Πήραμε πολλά, μάθαμε να τραγουδάμε σωστά και να βελτιώσουμε τις φωνές μας. Νιώθουμε πολύ τυχεροί που είχαμε αυτή την ευκαιρία, και ευχαριστούμε το Υπουργείο Παιδιάς και Πολιτισμού και την ΕΜΕ Μουσικής κυρία Γεωργίας Νεοφύτου που μας την πρόσφεραν! **(Αντρέας Γεωργίου Γ1)**

«Ήταν μια υπέροχη εμπειρία! Που ο καθένας θα ήθελε να την ζήσει! Αυτό το αποτέλεσμα δεν βασιζόταν μόνο σε εμάς, αλλά και στους καθηγητές μας κυρία Αλεξία Παφίτη και κύριο Ιάκο Δημητρίου. Τους αξίζουν τα καλύτερα πραγματικά!» **(Χριστίνα Στυλιανού Β1)**

«Το πιλοτικό πρόγραμμα μου έχει προσφέρει πάρα πολλά! Στις αρχές δεν πίστευα πόσο θετικό θα ήτανε το τελικό αποτέλεσμα, και σε τόσο μεγάλο βαθμό! Μου έχει προσφέρει αξέχαστες εμπειρίες, από τις πρόβες, από τις ενδοσχολικές εκδηλώσεις, όσο και τις εξωσχολικές. Τίποτα όμως δεν θα γινόταν χωρίς τους δύο αγαπημένους μου καθηγητές, κυρία Αλεξία Παφίτη και κύριο Ιάκο Δημητρίου, που μας έδειξαν την αγάπη και την αφοσίωση τους σε αυτό το μουσικό ταξίδι. Με παράδειγμα ότι έρχονταν μέχρι και τραυματισμένοι στην πρόβα, γεμάτοι με θετικότητα και όρεξη για δουλειά!! Το μόνο αρνητικό είναι ότι μέναμε ακριβώς μετά το σχολείο, μετά από ένα κουραστικό ήδη πρόγραμμα ημέρας!» **(Θεόδουλος Πιερίδης Β2)**

«Ήταν μία αξέχαστη εμπειρία για όλους μας! Εγώ από την αρχή μέχρι το τέλος ήθελα να λάβω μέρος και δεν το μετάνιωσα έστω και αν ήταν κουραστικό απευθείας μετά το σχολείο. Το αποτέλεσμα κάθε πρόβας ήταν τέλειο γιατί μάθαινα και καινούργια πράγματα κάθε φορά, και ο κόπος μας δεν πήγε χαμένος γιατί το τελικό αποτέλεσμα ήταν απίστευτο και θα μου μείνει αξέχαστο!, αν και νομίζω πως αν δεν είχαμε τους κατάλληλους καθηγητές δεν θα τα καταφέρναμε. Θα ήθελα πολύ να το ξανακάνω! » **(Γεωργία Ζηντίλη Β2)**

«Στο πιλοτικό πρόγραμμα περάσαμε υπέροχα! Πολλές φορές είμαστε κουρασμένοι μετά από το σχολείο αλλά ανταποδίδουμε ικανοποιητικά αλλά άλλες φορές λόγω κούρασης δεν μπορούσαμε να ανταπεξέλθουμε όσο έπρεπε. Το πιλοτικό πρόγραμμα έχει γίνει ένα μέρος της ζωή μας που θα το ακολουθούμε και θα το στηρίζουμε για το υπόλοιπο της συνέχειας του. Οι καθοδηγητές μας κυρία Αλεξία Παφίτη και κύριος Ιάκος Δημητρίου μας βοήθησαν και μας ενθάρρυναν στις αδύναμες στιγμές!» **(Αγγελική Παπανδρέου Α3)**

«Στο πιλοτικό πρόγραμμα με σωστή δουλειά και κόπο καταφέραμε να βγάλουμε ένα πολύ όμορφο αποτέλεσμα! Πρέπει να ευχαριστήσουμε τους καθηγητές μας, την κυρία Αλεξία και τον κύριο Ιάκο που κατανοούσαν την κούραση μας αλλά δεν τα παρατούσαμε ΠΟΤΕ !!! Το πιλοτικό πρόγραμμα μας έμαθε να μην τα παρατάμε στα δύσκολα !!! (Κυριακή Παπανδρέου Α3)

Ενημερωτική συνάντηση της ΕΜΕ Μουσικής κυρίας Γεωργίας Νεοφύτου με τους γονείς/κηδεμόνες των συμμετεχόντων μαθητών στις 13/10/2016

Διάφορες φωτογραφίες από τις ενδοσχολικές παρουσιάσεις της πιλοτικής χορωδίας Αγίου Δομετίου

Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση 23/12/2016

Γιορτή 25^{ης} Μαρτίου και 1^{ης} Απριλίου

Πασχαλινή εκδήλωση του Δήμου Άγιου Δομετίου στις 5/5/2017!

Φιλανθρωπικό τσάι του Συνδέσμου γονέων στις 13/5/2017!

Καθηγήτρια Μουσικής Γυμνάσιου Αγίου Δομετίου
Αλεξία Παφίτη
Ιούνιος 2017